

HARAKAN LUONTOKOULU 2025

Helsinki

LUONTOKOULU ITÄMEREN ÄÄRELLÄ KUTSUU TUTKIMUSRETKELLE

Harakan saaren luontokeskus Kaivopuiston eteläkärjessä on koulujen kenttäasema luonnon ja ympäristön tilan tutkimiseen. Harakan luontokoulussa opitaan ulkona merituulella tai laboratorion suojissa. Luontokoulupäivä saarella tarjoaa myös aina jonkin Itämeren säästävän idean kotiin vietäväksi.

Kohderyhmät:

- Luonnontutkimuspäivät 4.–7.-luokkalaisille
- Ympäristötutkimuspäivät lukiolaisille ja 7.–9.-luokkalaisille

Harakan saarella järjestettävien luonnon- ja ympäristötutkimuspäivien kevätkausi ulottuu huhtikuun lopulta kesäkuun alkuun. Syyskausi pyörähtää käyntiin koulujen alkaessa elokuussa ja jatkuu lokakuuhun asti.

LUONNONTUTKIMUSPÄIVÄT

peruskoulun 4.–7.-luokille

Luonnontutkimuspäivä Harakan saarella (4–5 tuntia)

Luontokouluopettaja avustajineen opastaa oppilaat tutkimusretkelle saaren rannoille, lehtoon ja kalliopoukामीin. Luokka jakautuu aamulla kahteen ryhmään, joissa liikutaan päivän aikana. Luokan oma opettaja osallistuu toisen ryhmän luotsaamiseen yhdessä Harakan ohjaajan kanssa. Päivän havainnot ja kokemukset jaetaan iltapäivällä koko luokan kesken. Ryhmät tutustuvat luontokoulupäivän aikana vaihtoehtoisin teemoihin:

Merentutkijat kiertävät haaveineen Harakan saaren rantoja. Ryhmä kerää tutkittavaksi planktonia, merileviä, kalanpoikasia ja veden pikkuotuksia. Löydöksiä tarkastellaan luontokoululuokassa, jossa mikroskoopit paljastavat merieliöiden jännittävät yksityiskohdat. Myös murtoveden kalat tulevat oppilaille tutuiksi rantavajan akvaarioissa.

Lintujen, kasvien sekä hyönteisten tutkijat liikkuvat saarella aistit valppaina. Linnut ovat keväällä saaren näkyvimmit asukkaat ja lintujen pesimäpuuhia voidaankin seurata saaren poluilta lähietäisyydeltä! Syyskaudella huomio kiinnittyy saaristokasveihin ja niiden ympärillä pörrääviin perhosiin ja muihin hyönteisiin. Saariluonto tarjoaa aina yllätyksiä - rantakäärmeekin saattaa näyttäytyä. Lajitunnistuksen apuna hyödynnämme iNaturalist-mobiilisovellusta.

Merimeteorologit tarkkailevat saarta ympäröivää säätilannetta. Horisonttiin tähyämällä nähdään puhkeavaa myrskyä. Saaren laella sijaitsee sääasema, jossa tutustumme erilaisiin mittauslaitteisiin. Harakan sijainti ulkomeren äärellä antaa mahdollisuuden arvioida päivän säätä suuressa mittakaavassa. Säätila kotikoululta lähtiessä ja Harakan saarella on tavallisesti erilainen – miettimme mitä kaikkea säähän ja sen ennustamiseen liittyy.

Luokka tarvittaessa luontoon mantereen puolella

Järjestämme luonto-opetusta pääsääntöisesti Harakan saarella. Koronapandemian kaltaisissa yllättävissä tilanteissa luontokouluopettajamme voivat ohjata luokkia myös muissa luontokohteissa. Valitse hakulomakkeessa vaihtoehtoinen kohde mantereen puolelta, mikäli saarelle saapuminen syystä tai toisesta hankaloituisi. Valittavia luontokohteita ovat Töölönlahti, Vanhankaupunginkoski, Viikin tutkimustilan ympäristö tai Herttoniemen Fastholma ja Mölylä Viikin kupeessa.

YMPÄRISTÖNTUTKIMUSPÄIVÄT

lukiolaisille ja 7.-9.-luokkalaisille

Millainen ympäristön tila on Helsingissä? Mitä voimme tehdä ympäristömme hyväksi? Selvitämme tätä lukio- ja yläkoululuokkien kanssa tekemällä mm. mikromuovi-, vesi- ja ilmatutkimuksia. Toukokuusta lokakuulle tarjoamme opetusta Harakan saarella, jossa opetuslaboratoriomme sijaitsee entisessä Puolustusvoimien kemian tutkimuslaitoksessa.

Muina aikoina järjestämme ympäristöntutkimuspäiviä koulujen tiloissa.

Valittavana seuraavat ohjelmat:

Itämeren tila vesinäytteitä tutkimalla (kesto 2-5 h)

Kiinnostaako Itämeren tila ja mitä voit tehdä sen hyväksi? Opettelemme vesinäytteenottoa ja veden tutkimista laboratoriossa. Päivän aikana voimme kurkistaa myös pinnan alle tutustumalla Harakan murtovesiakvaarioihin. Vaihtoehto: Vesinäytetutkimus koulun lähiympäristössä.

Mikomuovit kaloissa (kesto 1-5 h)

Onko Itämeren kaloissa mikromuovia? Mitä voit itse tehdä Itämeren hyväksi? Muoviongelmia käsitellään esim. tutkimalla kalojen suolinäytteitä laboratoriossa. Vaihtoehto: mikromuovitutkimus koulun tiloissa tai PowerPoint esitys etänä / koululla tehtävineen.

Ilmanlaatu (kokonaiskesto 1-4 päivää)

Millaista ilmaa hengitämme? Tutkimuksessa tarkastellaan ilman epäpuhtauksia, kuten typen oksidien pitoisuuksia ja ilman laatuun vaikuttavia tekijöitä. Oppilaat tekevät tutkimuksen, joka sisältää ilmanäytteen keräämisen, analysoinnin fotometrillä ja tulosten arvioinnin. Vaihtoehto: tutkimus koulun tiloissa tai PowerPoint esitys etänä / koululla (2-4 h)

Ympäristöntutkimuspäivät toteutetaan yhteistyössä ammattikorkeakoulu Metropolian, SYKE:n Merikeskukseen, Helsingin yliopiston LUMA-keskuksen ja Helsingin seudun ympäristöpalvelujen kanssa.

Ohjatut tutkimuspäivät ja opetus ovat maksuttomia helsinkiläisille koululuokille. Harakkaan saapuvat luokat huolehtivat itse yhteysvenematkan kuluista.

Yhteysveneen lähtöpaikka on Ullanlinnankatu Kaivopuistossa, Café Ursulan (Ehrenströmintie 3) vieressä, Ison Puistotien päässä.

Edestakainen kuljetus Harakkaan maksaa oppilailta 6 € ja aikuisilta 9 € (merenkavijat.fi).

ILMOITTAUTUMINEN LUONTOKOULUUN

Luonnontutkimuspäiviin haetaan täyttämällä [**hakemuslomake**](#). Se löytyy myös verkkosivulta:

[Luontokeskuksen palvelut päivähoitolle ja kouluille.](#)

- Harakan saaren kevään luonnontutkimuspäiviin haetaan perjantaihin 21.3.2025 mennessä.
- Syyskauden luonnontutkimuspäiviin haetaan perjantaihin 9.5.2025 mennessä.

Ympäristöntutkimuspäiviin on jatkuva haku sähköpostilla osoitteeseen: asta.ekman@hel.fi

Ohjelmiin valituille luokille lähetetään etukäteen tietoa luontokoulupäivään valmistautumisesta.

Harakan luontokoulupäivien vastuuhenkilöt:

Luonnontutkimuspäivät
luontokouluopettaja
Pekka Paaer
pekka.paaer@hel.fi
puh. (09) 310 31515

Ympäristöntutkimuspäivät
ympäristökasvattaja
Asta Ekman
asta.ekman@hel.fi
puh. (09) 310 31577

